

Vývojová psychologie

3.seminář

Osnova

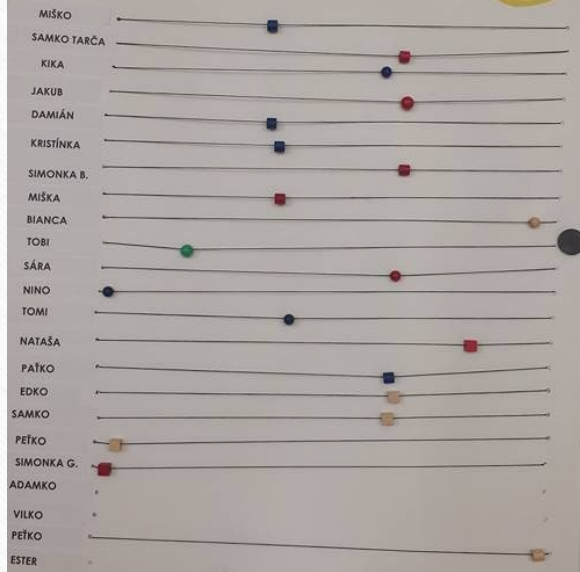
- Emoce- rozpoznání
- Emoční inteligence
- Psychická deprivace
- Kontrola domácího úkolu
- Experiment Harryho Harlowa (potrava vs. bezpečí)

Jak se dnes cítím?

AKO SA DNES CÍTIM ?

Složky emoční inteligence

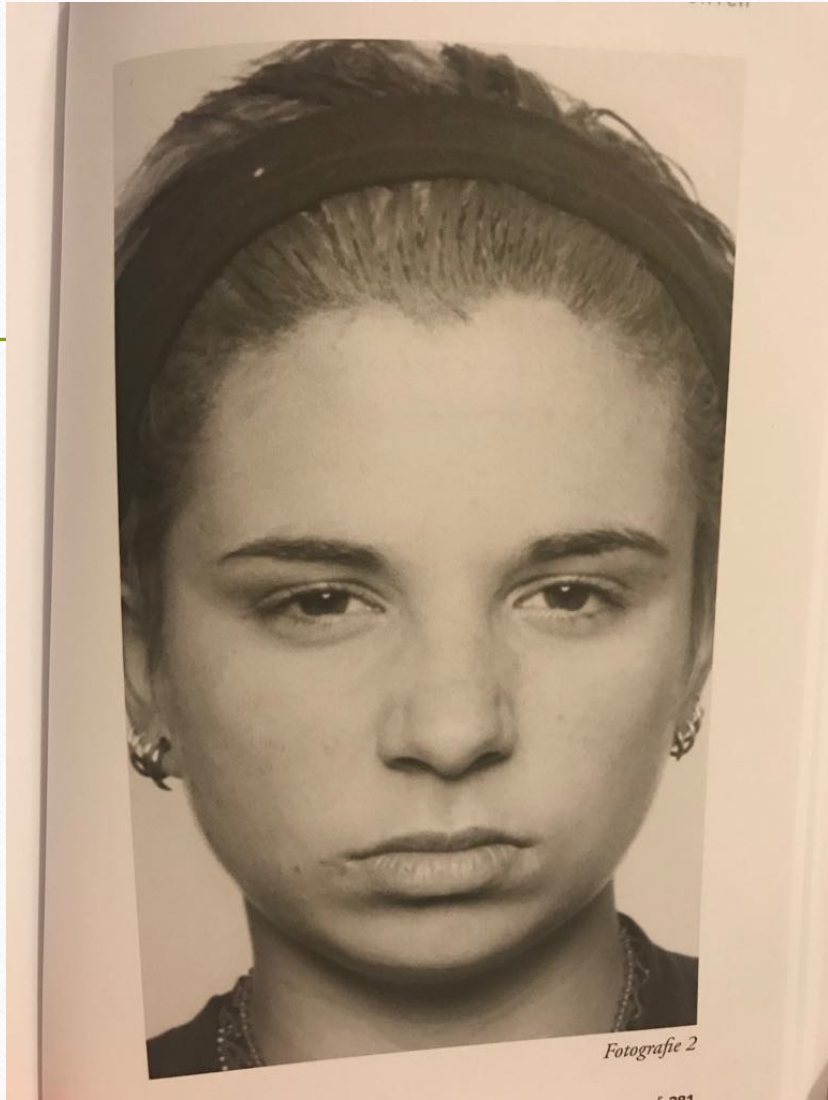
	Vlastní Osobní kompetence	Cizí Sociální kompetence
Poznání	<i>Sebeuvědomění</i> <ul style="list-style-type: none"> - Emoční sebeuvědomění - Přesné sebehodnocení - Sebedůvěra	<i>Sociální dovednosti</i> <ul style="list-style-type: none"> - Empatie - Orientace na služby - Organizační dovednosti
Regulace	<i>Sebeřízení (self-management)</i> <ul style="list-style-type: none"> - Sebeovládání - Důvěryhodnost - Zásadovost - Adaptabilita - Ctižádostivost - Iniciativa	<i>Vztahový management</i> <ul style="list-style-type: none"> - Rozvoj druhých - Schopnost ovlivňovat - Schopnost komunikace - Řízení konfliktů - Vizionářské vůdčovství - Katalyzátor změn - Schopnost vytvářet vazby - Týmová práce a spolupráce

Matice emočních kompetencí ECI (BOYATZIS & GOLEMAN & RHEE, 2000)

Poznáte emoci z výrazu obličeje?

- Strach
- Pohrdání (namyšlenost, opovržení)
- Odpor(znechucení)
- Hněv (naštvaní)
- Naštvanost (nespokojenost/zlost/nevrlost/hněv)

Fotografie 2

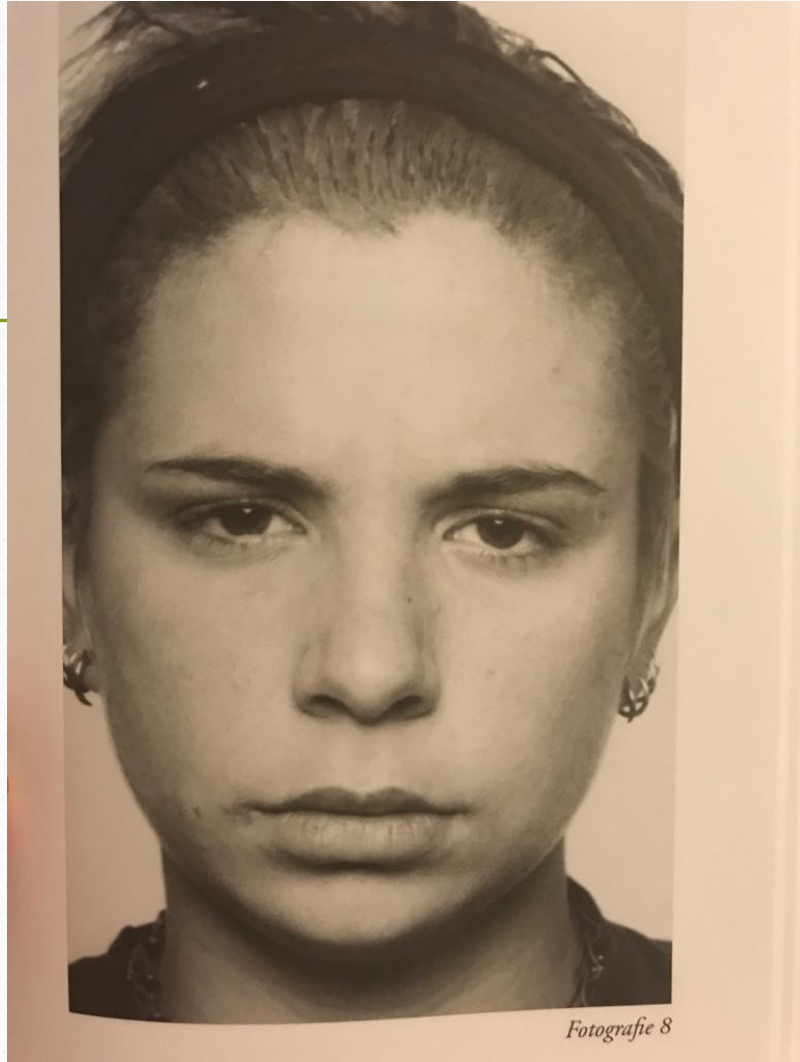

Fotografie 5

Fotografie 6

Fotografie 8

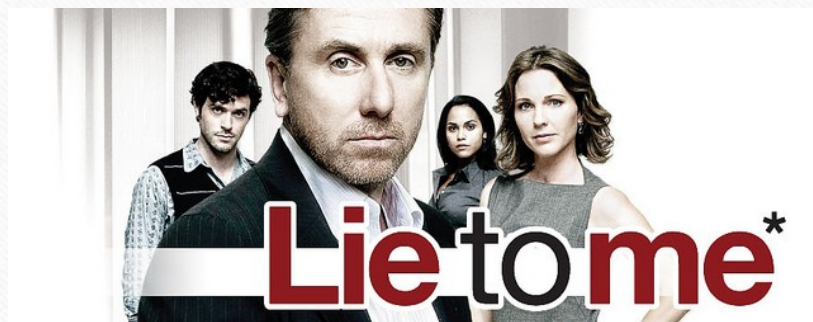

Fotografie 14

Správné pořadí

- Odpor(znechucení)
- Hněv (naštvaní)
- Strach
- Naštvanost (nespokojenost/zlost/nevrlost/hněv)
- Pohrdání (namyšlenost, opovržení)

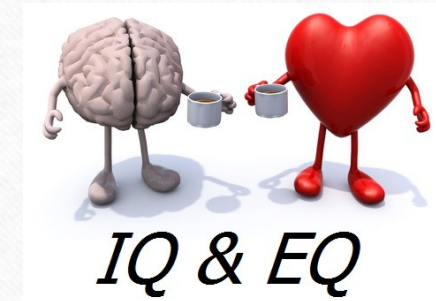

Knihka Odhalené emoce

- Proslulý psycholog Paul Ekman v Odhalených emociích vysvětluje kořeny univerzálních emocií: smutku, hněvu, překvapení, strachu, odporu a radosti a na bohatém obrazovém materiálu demonstruje jejich projevy v naší tváři. Kniha, která je destilátem několika desetiletí autorových výzkumů, nabízí trénink v rozpoznávání pocitů vašich blízkých, kolegů či cizích lidí. Jde o praktického, překvapivého a přesvědčivého průvodce pro čtení emocií: a to i těch vlastních.
- Autor knihy zkoumal tzv. mikrovýrazy, jemné nevědomé změny v mimice, stěží postřehnutelné netrénovaným okem. Na základě desítek let výzkumů pak s kolegou Wallym Friesenem sestavil dnes již široce používaný Kódovací systém mimiky tváře (FACS). Detailně se zabýval také problematikou lhaní. V knize najde čtenář jednoduchý test na zjištění své aktuální schopnosti v rozpoznávání emocií.

ANO/NE?

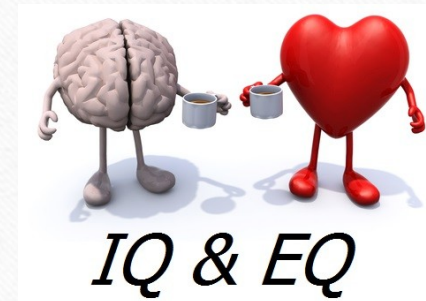
- EQ můžeme stejně dobře jako IQ měřit.
- Nižší EQ vede k nižší oblibě u ostatních lidí
- IQ a EQ jsou na sobě závislé
- Vysoké IQ se rovná vysoké EQ
- EQ je méně geneticky ovlivněno než IQ

ANO/NE?

- EQ můžeme stejně dobře jako IQ měřit.
- Nižší EQ vede k nižší oblibě u ostatních lidí
- IQ a EQ jsou na sobě závislé
- Vysoké IQ se rovná vysoké EQ
- EQ je méně geneticky ovlivněno než IQ

- NE, ANO, NE,NE, ANO

Emoční inteligence- kde je zapotřebí

- <https://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1148499747-sama-doma/217562220600086/obsah/566241-proc-je-emocni-inteligence-dulezita-pro-uspesny-zivot>
- 4.minuta 20.sekunda

Zásady zdravé komunikace

- Já výrok (jak se cítím, co je příčinou, co potřebuji)
- Empatická reakce- pojmenování pocitů (používáme slova asi, možná) a očekávání druhé osoby
- Vyjádření podpory
- Respekt pocitů dítěte

Já výrok, pojmenování pocitů, vyjádření podpory, Respekt pocitů dítěte

---

- Držím ti palce. Kdyby sis o tom chtěla zase popovídat, kdykoliv se ozvi. Jsem naštvaná, protože není smazaná tabule. Potřebovala bych, kdybyste ji příště na další hodinu smazali.
- To ti nevyjde. Nezkoušej to tady zase vytahovat.
- Chápu, že si smutný a pláčeš.
- Teď jsi naštvaný. Zlobíš se.
- Asi tě to rozzlobilo. Jsi nějaký smutný, vidím, že jsi asi vystrašený. To tě muselo nejspíš naštvat.
- To nic není, už jsi velký, neplakej. Jsem rozzlobená, protože jste nesmazali tabuli.

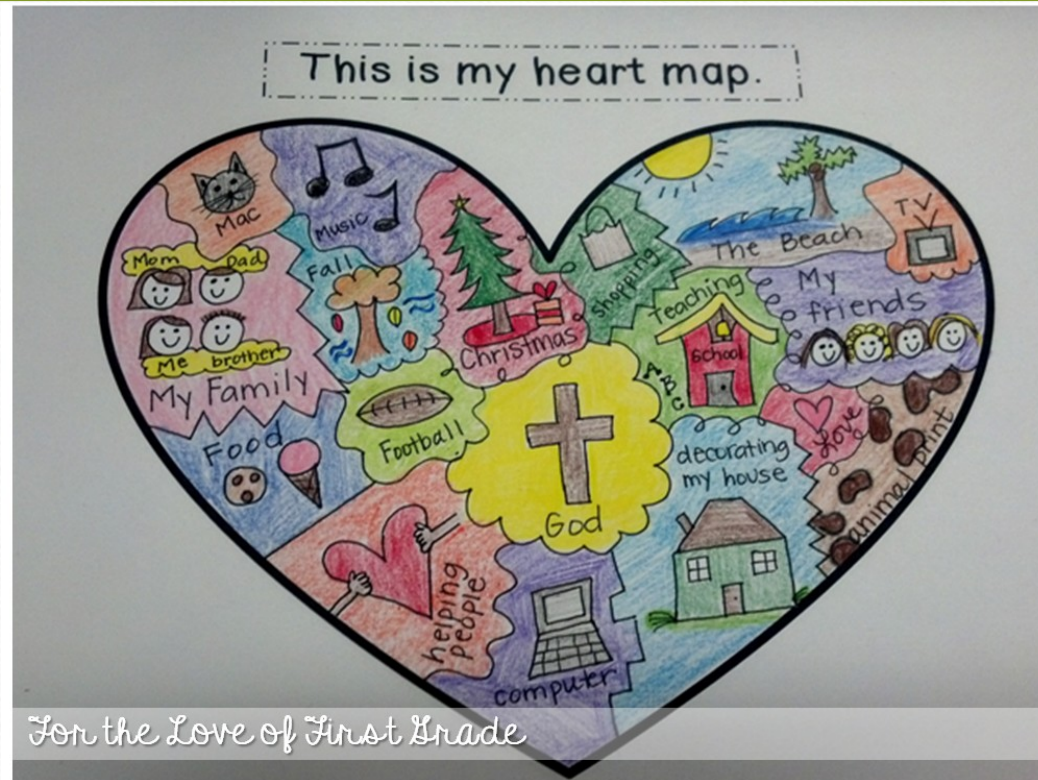
Strategie ze strany učitele, které povedou k rozvoji empatie u dětí

- Bezpodmínečné přijetí dítěte (máme ho rádi a jsme rádi, že je v naší třídě)
- Nikdy dítě před ostatními dětmi nezesměšňovat a neponižovat (ponižující je i trest)
- Respekt k potřebám dítěte i k jeho schopnostem
- Vytváření jasných a smysluplných pravidel
- Dát dítěti najevo svou úctu a důvěru v jeho schopnosti

[https://www.youtube.com/watch?v=Vq5P6m](https://www.youtube.com/watch?v=Vq5P6mQJN0o)

[QJN0o](https://www.youtube.com/watch?v=Vq5P6mQJN0o)

Psychická deprivace

(aneb když člověk nemá uspokojovány základní psychické potřeby v dostačující míře a po dosti dlouhou dobu

---

- Potřeba stimulace (lidský kontakt, různé hračky, pěkné prostředí)
- Potřeba smysluplného světa (stálost věcného a sociálního prostředí)
  - Děti projevují radost, když objeví ve svém prostředí nějaký řád, nějakou pravidelnost a mohou je ovlivnit vlastní činností
- Potřeba trvalého kladného vztahu k mateřské osobě, potřeba kladného opětovaného vztahu k dalším členům rodiny
- Potřeba být přijímán a někam patřit- dítě si v interakci s okolím postupně uvědomuje své „Já“ a vytváří si sebevědomí, sebepojetí, svou identitu
- Potřeba sdílet s někým společnou otevřenou budoucnost

Otázky související s domácím úkolem

- Jaké důsledky přináší u ústavních dětí láska na příděl?
  - Pocit nejistoty a hluboké nedůvěry (nedostatek pevného citového pouta k jednomu člověku)
  - Každá nová a neznámá situace = pramen strachu
  - Strach z cizích osob
  - Nejsou vychováváni k rodičovství
  - Menší možnosti naučit se něco z běžného života (sociální učení omezenější)
  - Menší chuť objevovat a podnikat výpravy do neznámého světa
- I když si odmyslíme povahové odlišnosti jaké jsou mezi dítětem z funkční rodiny a dítětem z ústavní rodiny, najdeme výrazné rozdíly. V čem jsou tyto rozdíly patrné?
- Jakou hloubku vztahu odkoukají děti dle filmu v ústavech?
- Jakou děti z ústavu ve filmu vnímají hodnotu věcí?

Citace z filmu- diskuze

Být v náruči u kohokoliv je pro nás jako vzduch a jídlo. A my máme pořád hlad.

Harry Harlow

Experiment Harry Harlow

- <https://www.rodice-a-deti.cz/experimenty-harryho-harlowa>
- https://www.youtube.com/watch?v=_O60TYAIGC4

Projevy psychické deprivace ve školním věku

- Horší prospěch
- Nápadnosti a výkyvy v chování zvláště v sociálním styku
- Neurotické potíže
- Prohlubuje se citová otupělost a nedůvěra k lidem
- Někdy agresivita

Škola

- Důležitý činitel pomáhající při odstranění projevů deprivace je také škola
- Školní prostředí v některých dětech navozuje příjemnou, přátelskou a pozitivní atmosféru.
- I když často nedisponují ani průměrnými znalostmi v důležitých předmětech, citový požitek jim přináší předměty výchovy, tzn. hudební, pracovní i tělesná výchova.
- Proto by pedagogové měli dbát i na kvalitu těchto neméně důležitých vyučovacích předmětů

Sociálně emoční učení

- Tipy a triky
- Vím, co to je, ale potřebuji vědět, jak to konkrétně dostat do mé třídy
- Zajímavé zdroje, materiály, projekty

Zajímavé odkazy

- https://revue.idnes.cz/neustupny-zdenek-matejcek-d0f-lidicky.aspx?c=A030604_204709_lidicky_pol